

Název projektu:

Rozhovory s libereckými Němci

Názvy dílčích hodin: Po stopách libereckých Němců, Co se děje v potkávacím středisku v Liberci?, Tuchplatz nebo Soukeňák?, Procházka po Liberci - Co ještě můžeme objevit?, Jeden den v liberecké škole v roce 1938, Naše výstava - Liberec v letech 1918 - 1945.

Cílová skupina:

škola - ZŠ s rozšířenou výukou jazyků Husova Liberec

třída - 9.B (německý jazyk od první třídy)

počet žáků - realizován vždy během hodiny NJ (tzn. v půlených skupinkách max. 15 žáků)

Průřezové téma:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Dílčí témata - Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti

Tematický okruh - Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Integrované předměty - německý jazyk, český jazyk, dějepis, zeměpis, (pracovní činnosti, občanská výchova)

Výstup projektu:

Uspořádání výstavy z nasbíraných informací a artefaktů ve škole pro ostatní žáky a učitele. Reportáž do školního časopisu.

Edukační cíle projektu:

kognitivní - Žák popíše geografickou polohu Liberce. Žák identifikuje vybraná německá označení a názvy toponym, které jsou s Libercem spojené. Žák popíše hlavní historické události mezi lety 1918 - 1945. Žák diskutuje o významu němčiny pro město Liberec a okolí. Žák použije nasbírané informace a materiály a vytvoří výstavu pro celou školu.

afektivní - Žák si vytvoří vlastní názor na německou libereckou menšinu.

senzomotorický - Žák tvoří plakáty a závěrečnou výstavu pro školní veřejnost.

Organizace projektu:

délka projektu - 6 vyučovacích hodin (střídání teoretických a zážitkových hodin)

prostorové podmínky - třída ve škole + město Liberec + Begegnungszentrum Reichenberg

podle typu interakcí - skupinová práce, frontální výuka

Materiálně technické prostředky:

projektor, mapa, tabule, obrázky, Reichenberger Zeitung, archivní fotografie, nahrávky rozhovorů, pracovní listy, výtvarné potřeby, PC, pracovní listy, barevná víčka, glosáře, slovníky, telefony

Činnosti projektu:

1) Po stopách libereckých Němců

- **Prezentace** → uvedení do tématu, vysvětlení důležitých pojmů a slovíček, popis polohy Liberce dle mapy, video - starý Liberec. Učitel představí celý projekt a to, že žáci budou během hodin sbírat informace a artefakty.
- (<https://www.youtube.com/watch?v=PQnGuRHHbUc>)
- **Diskuse** → Co jste viděli ve videu?
- **Jigsaw** → Stručná historie města Liberec a jeho obyvatel (3 základní barevné skupiny - text v němčině, 4 pracovní číselné skupiny - vypráví shrnutí textu, který četli, opět základní barevné skupiny) - práce ve skupinkách
- **Výroba plakátu** → zůstanou v základních barevných skupinách a vyrábějí plakátek (informace, které se v hodině dozvěděli + učitel dodá dobové fotky, obrázky a glosáře a texty z předešlé aktivity)

- **Diskuse nad výtvary** → Každá skupina stručně představí svůj plakát. Učitel i ostatní mohou pokládat otázky. Učitel si plakátky schová u sebe, aby s nimi mohli žáci pracovat při přípravě závěrečné výstavy. - diskuse probíhá v kruhu

2) Co se děje v setkávacím středisku v Liberci?

- Návštěva setkávacího střediska v Liberci (Begegnungszentrum Reichenberg).
- **Diskuse s pamětníky** → pamětníci vypráví o svém životě v Liberci a o tom, jak zde chodili do školy. Žáci mohou pokládat otázky.
- **Pátrání v sudetoněmecké knihovně** → Součástí střediska je také malá knihovna. Žáci budou mít za úkol vyplnit pracovní list. - Najít si knihu týkající se historie Liberce a zapsat si její název, autora a jednu větu, která je zaujme. Pracovní list vyplní každý sám.

3) Tuchplatz nebo Soukeňák?

- **Krátká diskuse** → Kde všude se setkáváte s němčinou? Kde všude ji používáte?
- **Brainstorming** → NĚMČINA / ČEŠTINA - Učitel píše nápady žáků na tabuli a stimuluje je otázkami.

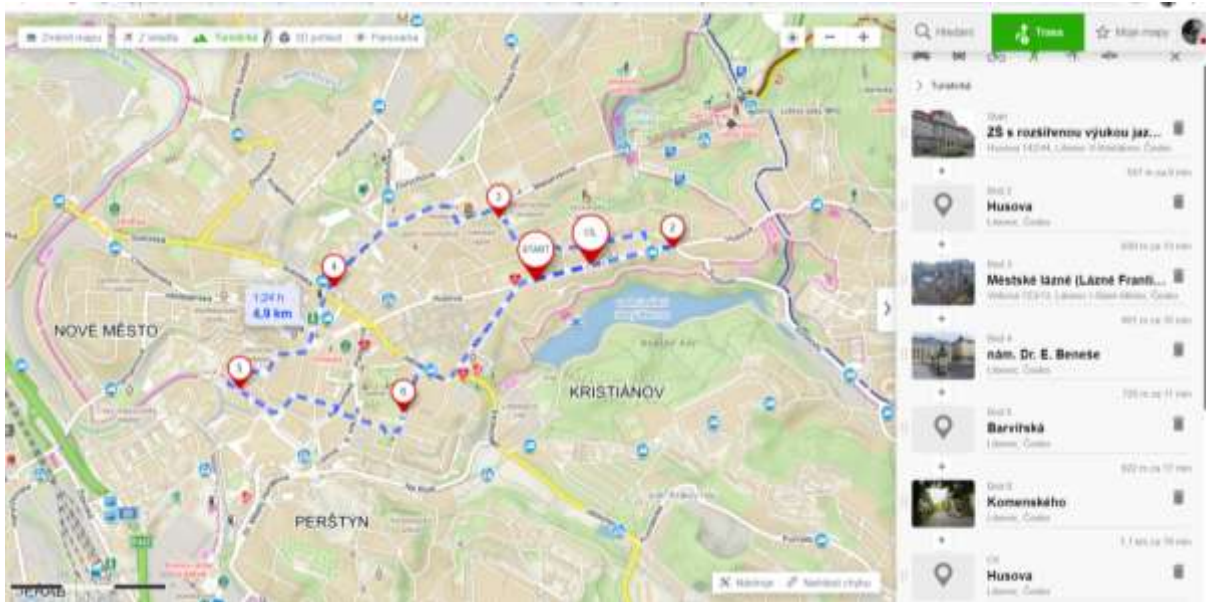

- **Poslech 1 - Ukázka rozhovorů s pamětníky** → Doplnění německých názvů libereckých toponym do vět. Pod poslechovým cvičením je tabulka s těmito pojmy, ze které mohou žáci vybírat.
- **Poslech 2 - Ukázka rozhovorů s pamětníky** → Žáci na základě poslechu rozhodnou, zda je tvrzení pravdivé či nepravdivé.
- **Kontrola poslechových cvičení v kruhu a diskuse** → Učitel se žáky projde vyplněné pracovní listy s poslechovými cvičeními. Následně všichni společně shrnou, co se během dnešní hodiny dozvěděli.

4) Procházka po Liberci - Co ještě můžeme objevit?

Procházku je možno zkrátit (vynechat některá stanoviště z časových důvodů). Na každém stanovišti žáci splní zadaný úkol.

- **1. stanoviště** → ZŠ Husova (historie budovy)
- **2. stanoviště** → Husova ulice (Henleinova vila)
- **3. stanoviště** → Galerie lázně (německý nápis na budově)
- **4. stanoviště** → Náměstí Dr. E. Beneše (název v nj)
- **5. stanoviště** → Barvířská ulice (Česká beseda)
- **6. stanoviště** → Komenského ulice (Budova P - TUL)
- **7. stanoviště** → ZŠ Husova

5) Jeden den v liberecké škole v roce 1938

- **Prezentace** → Vysvětlení klíčových pojmů a představení Reichenberger Zeitung + popis obrázků (rozdíly) - vyučování v roce 1938 a současné vyučování
- **Luštění šifry** → Žáci jsou opět rozděleni do barevných skupinek. Každá skupina dostane úryvek z novin Reichenberger Zeitung z roku 1938 a zároveň tabulku s dnes používanými písmeny a písmeny ve švabachu. Úkolem skupinky je na pracovní list napsat tento úryvek nejprve v němčině a následně se pokusit o překlad. Mohou používat slovníky, telefony či počítač. (Úryvek je krátký, jedná se o vtipy.) - práce ve skupinách
- **Společná kontrola v kruhu** → Skupinky přečtou své německé a české verze. Všichni mají možnost pokládat dotazy.
- **Závěrečná diskuse v kruhu** → Všichni zůstanou v kruhu z předešlé aktivity. V rámci diskuse shrnou dnešní hodinu. Učitel žáky motivuje připravenými otázkami.

6) Naše výstava - Liberec v letech 1918 - 1945

Žáci mají možnost si vybrat jednu ze dvou úvodních aktivit.

- A) **Krátké video - Henleinova vila** → Žáci shlédnou krátké video a odpoví na dvě otázky, které se dozví ještě před přehráním videa.
- B) **Diskusní karusel** → Žáci budou odpovídat na jednoduché otázky, které na ně čekají napsané na lístečkách na židlích. Učitel monitoruje čas a oznamuje, kdy se mají žáci přesunout k další otázce.
- **Tvoříme výstavu** → Žáci v barevných skupinkách tvoří výstavu z artefaktů a informací, které během hodin nasbírali. Učitel jim přinese plakátky z první hodiny a také všechny pracovní listy a doplňující obrázky.